

ministeren har svaret, at naar der blev betydelig Tilførsel af Foderstoffer, vilde man hen i Oktober Maaned tage Spørgsmaalet op til velvillig Overvejelse. Det var jo et meget imødekommende Svar, som jeg kun kan være tilfreds med, og hvis det gaar, som det tegner til, at vi faar betydelig Tilførsel af Fodermidler, maa jeg meget anbefale, at Forbudet mod Udførsel af Kartofler hæves. Det vilde for Landbrugets magre Egne, der, som sagt, i Virkeligheden kun har Tab af de høje Kornpriser, betyde meget, om de kunde sælge Kartofler til Udlandet. Jeg ved, at der blandt andet i Norge er betydeligt Begær efter Kartofler, og det er der vist ogsaa i andre Lande. Eksporten af Kartofler til Amerika, som spillede en Rolle i Fjor, har jeg nu mindre Tro paa. Forholdene med Hensyn til denne Eksport er saa usikre. Det hænder, at noget af Varen bliver borte. Den Eksportforening, jeg har Forbindelse med, havde det Tilfælde, at 500 Sække af en Vognladning Kartofler, der blev sendt til Amerika og der gik fra een Station til en anden, under Vejs forsvandt; de kom aldrig til Veje igen, ingen ved, hvor de er blevet af. Der blev foretaget et Syn af Markerne med denne Eksport til Amerika for Øje, men det var kun 5—600 Landmænd, som lod et saadant Eftersyn foretage, og disse har nu faaet Lov til at udføre deres Kartofler ogsaa til andre Lande. Jeg tror, som sagt, ikke meget paa denne Amerika-Eksport, og det foretagne Syn har været for besværligt og bekosteligt at sætte i Scene for Landmændene. Der avles aarlig i Danmark ca. 8 Mill. Tdr. Kartofler, langt ud over, hvad der kan være Tale om at bruge her i Landet til Menneskeføde. Jeg vil da tillade mig at anbefale, at Justitsministeriet, naar der kommer Majs og Foderstoffer ind i Landet i rigeligt Maal, frigiver Kartoffeludførselen; det vil navnlig være til Gavn for Landets magre og mere fattige Egne.

Vi maa efter min Mening paa enhver Maade søge at drage Kapital til Landet, og dette bliver særlig Landbrugets Opgave. Det danske Folk er ikke særlig nøjsomt eller sparsommeligt, vi er det ikke enkeltvis og heller ikke som Helhed i vor Statshusholdning. Vore Fædre, hvis Barn-

dom faldt i den yderst fattige Tid i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, havde Sparsommeligheden i Blodet. Et Ord, jeg tidt har hørt af de gamle, lyder, at meget kan der bruges, og med lidt kan der holdes ud. Den første Sætning følger vi; vi er, som sagt, alle sammen tilbøjelige til at bruge meget. Den sidste Sætning holder vi mindre af. Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) har vist Ret, naar han saa stærkt fremhævede, at vor slette Handelsbalance i betydelig Grad skyldes det store Forbrug af udenlandske Luksusartikler, et Luksusforbrug, der vel nok navnlig finder Sted i de store Byer og i Samfundets øverste Klasser, men dog vistnok ogsaa gaar ret langt ned i Samfundet. Man kan sige, at det er Klasser, som har Raad til Luksusforbrug, men Følgen er dog, at Pengene gaar ud af Landet, og de mange, som efterligner disse øverste Klasser i saa Henseende, har mindre Raad dertil; derfor burde de, som har Raad, lægge an paa at give de andre et godt Forbillede ved at afstaa fra et saadant Luksusforbrug. Det er ikke noget lyst Billede, Opgørelsen f. Eks. for 1912 frembyder, idet Indførselen andrager 817,512,000 Kr., medens vor Udførsel kun andrager 682,082,000 Kr., hvilket giver et Minus af 135,430,000 Kr. Hvad nytter det, at Landbruget, Industrien og Handelen søger ved ihærdigt Arbejde at skaffe mange Penge hjem, naar Millionerne igen øses ud af Landet til unyttigt Luksusforbrug? Hvis Befolkningen var opfyldt af Tanken om, at det er dens Pligt at undgaa dette unyttige og ofte skadelige Luksusforbrug af Føde- og Klædevarer, saa tror jeg, at vi let her i Landet vilde naa til en ganske anderledes god Handelsbalance end den, vi har, ja, endogsaa til et betydeligt Udførselsoverskud i Stedet for Aar efter Aar at have et stort Underskud. Man kan give, hvilken Forklaring man vil med Hensyn til Handelsbalancen; man har set mange sindrige Forklaringer, og nogle har villet bevise os, at det netop er en Fordel at have et saa stort Underskud; for den almindelige Lægmand maa det dog staa fast, at den Mand, som Aar efter Aar giver mere ud, end han faar ind, hans økonomiske Stilling bliver ødelagt med Tiden, og lige saa gaar det med Staten.